

با ترامپ چه کنیم؟

سیدحسین موسویان-معاون پیشین دبیرخانه شورای امنیت ملی

ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا کار خود را با اقدامات جنجالی‌برانگیز آغاز کرد. ابتدا مروری داشته باشیم به اقدامات او در اولین روزهای کاری:

۱- خروج آمریکا از پیمان همکاری ترانس پاسیفیک؛ پیمانی که اعضای آن ۴۰ درصد اقتصاد جهان را نمایندگی می‌کنند.

۲- اعمال محدودیت‌های بی‌سابقه درباره ورود اتباع ایران و شهروندان کشورهای سوریه، یمن، عراق، سومالی، سودان و لیبی به آمریکا.

۳- دستور ساخت دیوار مکزیک با تأمین هزینه از طرف خود مکزیک‌ها.

۴- حمایت از شکنجه افراد متهم در عملیات تروریستی.

۵- تجدیدنظر در پرداخت سهمیه یا کمک‌های مالی آمریکا به سازمان‌های بین‌المللی از سازمان ملل.

۶- صدور فرمان بازسازی ارتش و سازمان‌های امنیتی آمریکا

۷- فرمان اجرای طرح نابودی داعش

با این شیوه، ترامپ نشان داد در اجرای شعارهای تبلیغاتی دوره انتخابات مصمم و بی‌باک است. او فرمان‌های دیگری همچون بررسی مجدد عضویت آمریکا در قرارداد نفتا (قرارداد تجارت آزاد آمریکا-برزیل-مکزیک)، پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)، قرارداد سازمان تجارت جهانی (WTO)، پیمان‌های دوجانبه با ژاپن و کره جنوبی و توافق هسته‌ای با ایران (برجام) را در دستور کار دارد.

همه این خبرها، نه‌تنها جامعه جهانی و سیستم حاکمیتی آمریکا را شوکه کرده، بلکه در صورت تحقق، نظم و معادلات سیاسی-اقتصادی و امنیتی جهان را دگرگون خواهد کرد.

ترامپ، بارها ایران را تهدید کرده، متحد بی‌چون‌وچرای اسرائیل است، به دنبال تضعیف روابط ایران و روسیه است، انگیزه‌ای برای وتوکردن تحریم‌های احتمالی جدید کنگره علیه ایران ندارد و فردی کاملاً کله‌شقی و غیرقابل پیش‌بینی است. او در دوره انتخابات، عربستان را منبع اول حامی تروریسم خواند، اما در فرمان منع ورود اتباع هفت کشور، نامی از کشورهای اصلی مثل عربستان و پاکستان نبرده و نام ایران را ذکر کرده؛ درحالی‌که همه اذعان دارند، ایران و ایرانی در هیچ‌یک از حوادث تروریستی بزرگی که در آمریکا و اروپا رخ داد، دست نداشته است.

فرض ایران در دوران ترامپ باید عمدتاً افزایش تهدید باشد هرچند فرصت‌هایی هم وجود خواهد داشت. اینکه تماس مستقیمی که بین ایران و آمریکا در دوره اوباما شکل گرفت، شانس در دوره ترامپ داشته باشد، یک موضوع مهم است. اینکه مثلث روسیه-ایران-ترکیه موفق به مدیریت بحران سوریه شوند نیز موضوع تعیین‌کننده دیگری است. اینکه مسکو اجازه ندهد بهبود احتمالی روابط آمریکا با روسیه به قیمت تخریب روابط روسیه با ایران باشد نیز موضوع قابل‌توجه دیگری است. از این دست موضوعات استراتژیک بسیار در پیش‌رو داریم.

در هر صورت در دوران ترامپ، باید:

۱- از شعارها و اقدامات تحریک‌آمیز، به جد خودداری شود.

۲- قدرت «فرصت‌آفرینی» خود را به جامعه جهانی نشان دهد.

۳- روی افکار عمومی جهانی، به‌ویژه آمریکا سرمایه‌گذاری کند.

۴- از ظرفیت صدها هزار ایرانی عاشق وطن ساکن آمریکا و اروپا و سایر کشورها استفاده کند.

۵- فرصت‌های اقتصادی روی میز ترامپ بگذارد.

۶- با توجه به تصمیمات ترامپ برای خروج آمریکا از برخی از تعهدات مهم بین‌المللی، تهران و سایر اعضای کشورهای ۵+۱ درباره سناریوی احتمالی برجام منهای آمریکا، بررسی کنند و آمادگی داشته باشند.

تهران باید فرصت‌ها را در موارد ذیل جست‌وجو و با برنامه‌ریزی عملیاتی حساب‌شده، بهره‌برداری به‌موقع داشته باشد.

- ۱- در دوره ترامپ، شکاف در جامعه آمریکا بی‌سابقه خواهد بود.
 - ۲- عمده رسانه‌های آمریکا و غرب مخالف سیاست‌های ترامپ هستند.
 - ۳- هیچ رئیس‌جمهوری در تاریخ آمریکا در روزهای اولیه کارش، به اندازه ترامپ نامحسوب نبوده است.
 - ۴- اختلافات ترامپ با متحدین آمریکا در جهان غرب، بی‌سابقه است. اضافه کنیم تشدید اختلافات آمریکا را با سایر کشورهای تأثیرگذار همچون چین و مکزیک.
- وحدت و تدبیر ملی یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر برای بهره‌برداری از این فرصت‌ها و تبدیل برخی از تهدیدات به فرصت است. انتخابات ریاست‌جمهوری در پیش است و لشکرکشی‌های کم‌سابقه سیاسی در داخل نیز در جریان. تفرقه و اختلاف و دعوا در داخل، نه‌تنها شانسی برای اتخاذ و اجرای سیاست‌های مناسب ایران به منظور تأمین منافع کلان ملی ایران باقی نخواهد گذاشت، بلکه تهدیدات را افزایش خواهد داد.

دیدگاه‌ها(۰)

ارسال دیدگاه

نام:

ایمیل:

وب سایت:

دیدگاه شما: